

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ: МОДЕЛЬ ПОБУДОВИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*КУРГАНСЬКА М.Г., СТУДЕНТКА**
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В.В. ДОКУЧАЄВА

Дебіторська заборгованість, як економічне явище, зачіпає всі аспекти фінансово-господарської діяльності підприємства, так як може надавати прямий чи непрямий негативний вплив на грошові потоки від реалізації продукції, робіт (послуг), рівень прибутковості, в цілому на його фінансовий стан [1]. Зниження дебіторської заборгованості можливо за допомогою налагодження підприємством надійної системи внутрішнього контролю. Такий контроль необхідний для своєчасного і систематичного регулювання грошових потоків, забезпечення стабільного фінансового становища і платоспроможності підприємства. Одним із елементів системи внутрішнього контролю, що дозволяє підвищити її надійність, може бути запровадження діяльності служби внутрішнього аудиту [2].

Внутрішній аудит є одним із найбільш ефективних інструментів виявлення внутрішніх резервів підприємства, які будуть використані для стабілізації діяльності господарських утворень як у поточному періоді, так і на перспективу [3].

Внутрішній аудит повинен забезпечити реально оцінювати очікувані рівні обсягу виробництва, продажу і витрат у порівнянні з запланованими показниками, а також очікувані параметри дебіторської заборгованості.

При виявленні відхилень розробляються певні дії для того, щоб звести їх до мінімуму. Основна мета – запобігти помилки та визначити завдання на майбутнє [4, 5].

Під час перевірки договорів (угод) на реалізацію продукції, робіт (послуг) аудитор повинен переконатися, що: дебіторська заборгованість визначена арифметично правильно; сума дебіторської заборгованості реальна; рахунки дебіторів відображають реальних покупців, зазначених у договорах або в гарантійних листах; включені в баланс суми дебіторської

** Науковий керівник – Рагуліна І.І., к.е.н., доцент*

заборгованості оцінені вірно; дебіторська заборгованість підтверджена актами звірки розрахунків, виписками з особових рахунків покупців і замовників; факти господарської діяльності в частині реалізації враховані вчасно; дебіторська заборгованість в бухгалтерській звітності відображена вірно.

Вважаємо, що у ході перевірки аудитору необхідно здійснити ряд процедур:

1) оцінка рівня суттєвості та внутрішньогосподарського ризику дебіторської заборгованості;

2) оцінка ризику контролю для циклу реалізації та отримання виручки;

3) розробка тестів контрольних перевірок операцій за суттєвістю та аналітичних процедур для циклу реалізації й отримання виручки і прогноз результатів;

4) розробка аналітичних процедур для сальдо дебіторської заборгованості;

5) розробка тестів окремих елементів дебіторської заборгованості для досягнення конкретних цілей аудита.

Також, внутрішнім аудитором повинна бути проведена експрес-оцінка ймовірності виникнення безнадійної дебіторської заборгованості, яка дає можливість скласти прогноз надходжень коштів від дебіторів, виявити покупців, щодо яких існує необхідність впровадження додаткових заходів по поверненню боргів, зробити оцінку ефективності управління дебіторською заборгованістю.

Слідуючи рекомендаціям з проведення внутрішнього аудиту дебіторської заборгованості, підприємство може своєчасно отримувати необхідні дані для оцінки стану розрахунків з постачальниками та покупцями і своєчасно приймати необхідні дії щодо оптимізації заборгованості, що сприяє поліпшенню показників фінансового стану. Це дозволяє відповісти на питання, чи забезпечують договірні умови розрахунків з покупцями і постачальниками потреба організації в грошових коштах і достатній рівень його платоспроможності.

Вважаємо, що грамотно побудована система внутрішнього контролю дебіторської заборгованості сприяє виявленню прихованих резервів підвищення ефективності діяльності за рахунок прискорення взаєморозрахунків і вибору їх найбільш раціональної форми, що носить принциповий характер для встановлення взаємовигідних відносин з діючими та потенційними партнерами.

Література.

1. Огійчук М.Ф., Сколотій Л.О., Беленкова М.І. та ін. Фінансовий та управлінський облік за міжнародними стандартами: Підручник // За ред. проф. М.Ф. Огійчука. 7-ме вид., перероб. і допов. Київ: Алерта, 2016. – 1040 с.
2. Про затвердження Стандартів внутрішнього аудиту (зі змінами та доповненнями): Наказ Міністерства фінансів України № 1247 від 04.10.2011 р.
3. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т. Аудит: Навч. посібник. Вид. 4-те, перероб. і допов. Київ: Алерта, 2020. – 852 с.
4. Рагуліна І.І. Питання організації внутрішнього аудиту // Матеріали підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу, наукових співробітників, аспірантів і здобувачів факультету обліку і фінансів факультету менеджменту і економіки, факультету інженерів землевпорядкування ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Частина І. Харк. нац. аграр. ун-т, 2014 р., Харків. С. 146–148.
5. Рагуліна І.І. Сутність і значення внутрішнього контролю на підприємстві // Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу та фінансів в агропромисловому виробництві: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 200-річчю ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 9-10 листопада 2016 р.) / Харк. нац. аграрн. ун-т. Харків. ХНАУ, 2016. С. 193–196.

СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКА ЕКСПЕРТИЗА НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ: СУТНІСТЬ ТА МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ

КУРГАНСЬКА М.Г., СТУДЕНТКА*
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В. В. ДОКУЧАЄВА

Метод судово-бухгалтерської експертизи має декілька понять, проте ми найбільше погоджуємося з О.А. Скорба, що дає таке визначення цього поняття «це спосіб дослідження експертом бухгалтером за завданням слідчих органів або суду господарських операцій, відображених у бухгалтерських документах і реєстрах, з метою здобуття відповіді на питання, що виникли в процесі

* Науковий керівник – Ковальова О.В., к.е.н., доцент